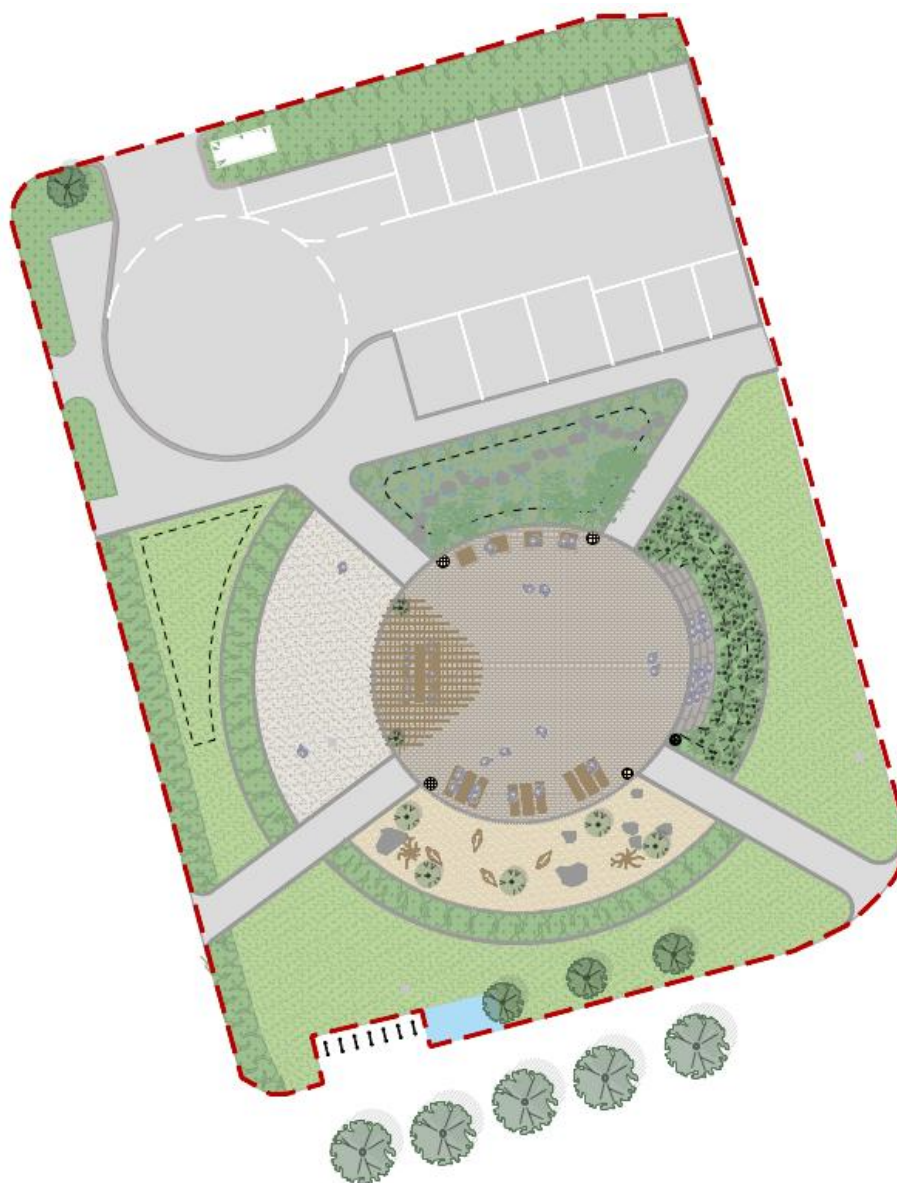

Totalentreprise Park K13

Funksjonsbeskrivelse

01	2025-05-15	Ekstern utgave	EVBAK	BRGJO	KARRYD
02	2025-05-19	Ekstern utgave	EVBAK	BRGJO	KARRYD
Rev.	Dato	Tekst	Laget	Kontrollert	Godkjent

Dok.nr	Utgiver: NO	Områdekode: A	Fag: TFAG	Dokumenttype: RAP	Løpenr.: 107	Revisjon: C02	Side: 1 av 19
--------	-----------------------	-------------------------	---------------------	-----------------------------	------------------------	-------------------------	-------------------------

Innholdsfortegnelse

TOTALENTREPRISE PARK K13	1
FUNKSJONSBESKRIVELSE	1
10 UTENDØRS GENERELT	3
10.1 ORIENTERING OM PROSJEKTET	3
10.2 BYGGEPLAN, PROSJEKTERING	3
10.3 FORSKRIFTER, BESTEMMELSER, STANDARDER OG NORMER	4
10.4 RIGG OG DRIFT	4
10.5 SHA-FORHOLD	4
20 BEARBEIDET TERRENG	6
20.1 OMFANG	6
20.2 TERRENGPLANERING	6
20.3 OPPTAK OG RESETTING AV KANTSTEIN	6
20.4 FJERNING AV ASFALT	6
30 UTENDØRS KONSTRUKSJONER	7
30.1 GENERELT	7
30.2 MURER OG KANTER AV GRANITT	7
30.3 GJERDE	7
40 UTENDØRS RØRANLEGG OG TEKNISK INFRASTRUKTUR	8
40.1 EKSISTERENDE VA/OV-ANLEGG OG FJERNVARME	8
40.2 EKSISTERENDE EL-ANLEGG	8
40.3 NYTT VA/OV-ANLEGG	8
40.4 NYTT EL-ANLEGG	9
50 VEIER OG PLAGGER	10
50.1 GENERELT	10
50.2 BELEGG AV STORGATESTEIN	10
50.3 GRUSDEKKE	10
50.4 ASFALTDEKKE	10
50.5 KANT AV STORGATESTEIN – 1 RAD	11
50.6 KANTSTEIN GJENBRUK	11
50.7 TRÅKKSTEINER	11
50.8 PARKERINGSOPPMERKING	11
60 PARKER OG HAGER	13
60.1 GENERELT	13
60.2 VEKSTJORD	13
60.3 BUSKER OG STAUDER	13
60.4 GRESSAREALER	14
60.5 GARANTI- OG ETABLERINGSSKJØTSEL (OPSJON)	14
60.6 MØBLERING / UTSTYR	16
60.7 AMFI AV SKIFERSTEIN	16
60.8 PERGOLA I IMPREGNERT TRE (OPSJON)	17
60.9 LEKEPlass	17
60.10 PETANGQUEBANE	18

10 Utendørs generelt

10.1 Orientering om prosjektet

Prosjektet omfatter etablering av en midlertidig, men robust bypark på eiendommen Kongens gate 13 i Hønefoss. Parken er utviklet med utgangspunkt i idégrunnlaget fra «Nytt alternativ 2» tegnet av arkitektfirmaet Heggelund & Koxvold AS, og videre optimalisert til en helhetlig og stedstilpasset løsning som kombinerer opphold, aktivitet, lek og blågrønne kvaliteter. Skisse O-100_C02, datert 19.05.2026 viser en tydelig styrking av parkens struktur og funksjon, og skal fungere som et attraktivt og inkluderende byrom i perioden frem mot byens 175-års jubileum, med en planlagt levetid på minimum 10 år.

Parken er utformet rundt et åpent, sosialt fellesskapsrom som danner parkens hjerte. Eksisterende trær er bevart og integrert i løsningen for å gi umiddelbar grønn identitet og romvirkning. Parkrommet er delt inn i tydelige, men sammenhengende soner som legger til rette for både daglig bruk, lek, opphold og mindre arrangementer. Løsningen er fleksibel og lesbar, med gode siktlinjer og trygge overganger mellom aktivitetssoner.

I vest etableres en pergola som gir skygge og skaper et lunt oppholdssted midt i parken. Denne fungerer både som hvilested og som romlig avgrensning mellom lek, opphold og bevegelse. I forlengelsen av pergolaen anlegges en petanquebane, som bidrar til variert bruk og favner flere aldersgrupper.

I nord etableres et vakkert staudefelt som utformes som et frodig, sammenhengende plantefelt og utgjør parkens viktigste grønne element, med både visuell, økologisk og estetisk verdi.

I øst etableres et lite solamfi, omkranset av buskfelt som gir en skjermet og intim karakter. Plassen foran amfiet kan benyttes som uformell scene og gir mulighet for kulturarrangementer, skolebruk og spontan aktivitet. Grepene bidrar til økt fleksibilitet og styrker parkens rolle som møteplass og byrom.

I sør etableres piknikområde i direkte tilknytning til lekearealet. Sammenkoblingen gir trygg sambruk mellom barn og voksne, og skaper et sosialt knutepunkt som legger til rette for lengre opphold og familiebesøk. Lekearealet er samlet i én sammenhengende flate med sand, naturlek og figurelementer, noe som gir et oversiktlig, trygt og driftsvennlig lekelandskap.

Selv om parken er planlagt som et midlertidig tiltak, er den prosjektert med varige materialer og gjennomarbeidede løsninger. Alle hovedgrep kan demonteres og flyttes ved senere utvikling av tomten, og tekniske elementer er plassert slik at de ikke kommer i konflikt med eksisterende eller fremtidig infrastruktur. Løsningen er utviklet med tanke på gjennomføring som totalentreprise etter NS 8407, med høy byggbarhet og effektiv fremdrift.

Parken fremstår som et grønt og levende byrom med tydelig identitet, inspirert av Hønefoss, naturen og fellesskapet. Den kombinerer ro og aktivitet, opphold og lek, og gir byen et kvalitativt løft i en overgangsperiode uten å fremstå som provisorisk.

Det vises ellers til tilhørende tegninger;

- O-100_C02 Landskapsplan, datert 19.05.2026
- O101_C01 Planteplan, datert 29.05.2026 – ETTERSENDES
- VAO-GH01 Plantegning VAO, datert 19.05.2026

10.2 Byggeplan, prosjektering

Norconsult er ansvarlig for rollen som SØK i prosjektet og har ansvar for nabovarsling, dispensasjonssøknader, IG-søknad og søknad om ferdigattest. Totalentreprenør overtar vedlagt forprosjekt i pdf-format (og dwg-filer) og overtar ved kontraktsinngåelse ansvaret for prosjektering som underlag til søknad om byggetillatelse/ IG og søknad om ferdigattest.

Totalentreprenør overtar ansvar for detaljprosjektering og skal utarbeide nødvendige tegninger/arbeidstegninger for tiltaket som skal gjennomgås av Ringerike kommune før IG-søknad.

Foreliggende forprosjekt skal legges til grunn for detaljprosjektering av tiltaket. Dersom det er uoverensstemmelse mellom tegninger og funksjonsbeskrivelse (dette dokumentet), gjelder funksjonsbeskrivelsen først. Entreprenøren må hensynta eksisterende infrastruktur på tomte, foreta kabelpåvisning og koordinering med kabel- og ledningsaktørene.

Totalentreprenør er ellers ansvarlig for å utarbeide og fremskaffe nødvendig underlag for søknad om IG, brukstillatelse og ferdigattest. TE skal levere sluttdokumentasjon og FDV i hht Ringerike kommune sine rutiner.

10.3 Forskrifter, bestemmelser, standarder og normer

Alle arbeidene skal utføres i overensstemmelse med gjeldende lover, standarder og veiledere, bl.a.:

- Ringerike kommunes normer og standarder: (Ctrl + klikk for å komme til kommunen sin hjemmeside): [Ringerike kommune - Lokalt regelverk](#)
- NS 3420 Beskrivelsestekster for bygg og anlegg
- NS 3002 Naturstein, terminologi
- NS 3005 Plater, bruddheller og gatestein av naturstein
- NS 3006 Kantstein
- NS 3108 Murmørtel, benevnelser og kvalitetskrav
- NS 3190 Utendørs utrustning
- NS 2895 Klassifisering av jord til park og hage
- NS 4400 Standard for planteskolevarer med forskrift som gjelder kvalitet, krav til sortering og bunting.
- Lov 1976-06-11 nr. 79. Lov om kontroll med produkter og forbrukstjenester
- For 2003-04-25-486: Forskrift om miljørettet helsevern
- For 1996-12-06-1127: Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- TEK-17, forskrift om krav til byggverk og produkter til byggverk.
- Statens vegvesen, Håndbok N100, N200 og N300
- Statens vegvesen, Håndbok R700 «Byggeplan»

Listen er ikke uttømmende.

10.4 Rigg og drift

Rigg og drift omfatter følgende ytelser:

- Forsikringer
- Totalentreprenørens kvalitetsplan og andre kostnader som følge av bestemmelser i Prosjektadministrative bestemmelser (PAB)
- Oppdatering av miljøoppfølgingsplan (MOP)
- TE har ansvar for oppdatering og oppfølging av MOP
- Utarbeidelse av HMS-plan
- Søknad om gravetillatelse og varslingsplan

Tilrigging og nedrigging av anleggsplass:

- TE har alt ansvar for riggplass for egen drift og fremføring av anleggsstrøm.

10.5 SHA-forhold

Det skal gjennomføres fareidentifikasjon for anleggsarbeidene. Funnene må håndteres i kommende faser av prosjektet. Under nevnes noen momenter, listen er ikke uttømmende:

- Infrastruktur i bakken: Entreprenør må utføre kabelpåvisning og evt. prøvegraving for å sikre at graving ikke kommer i konflikt med ledninger i grunnen. Entreprenør må sette seg inn i krav fra lednings- og røreier.
- Passerende trafikk: Selve tiltaksområdet må sperres av med anleggsgjerder.

- Forurensede masser: Ved påtreff av dette under gravearbeidene, må det håndteres i hht gjeldende beredskapsplan.
- Andre prosjekter: Ved samtidig gjennomføring med ev. andre prosjekter i området, må dette koordineres med tanke på trafikkavvikling, plassbehov etc.

20 Bearbeidet terreng

20.1 Omfang

Arbeidet omfatter all prosjektering, levering, bortkjøring, utførelse og dokumentasjon av alle terrengarbeider innenfor tiltaksgrense for å sikre utførelsen av tiltaket. Det forutsettes det ikke gjøres endringer av eksisterende fortau.

På arealet mot Ringerike videregående skole og Kong Rings gate finner vi i dag flere trær. Disse trærne står som en del av arealet som dekkes av O-100_C02. Det forutsettes ugrasfjerning, «hypping» av jord og noe mindre terrengjusteringer i denne sonen. Det må tas hensyn til eksisterende trær og deres rotsone.

Arbeidene omfatter ikke omlegging av teknisk infrastruktur, men eksisterende infrastruktur må hensyntas. I utgangspunktet forventes det ikke at dette vil ligge i veien for nytt anlegg.

Arbeider knyttet til overvannsløsning for parken begrenser seg til terrengarrondering og to sandfang.

Nytt terreng mot eksisterende terreng og elementer skal ha jevne overganger. Nye punkthøyder prosjekteres og gjennomgås i samråd med kommunen før terrengbearbeiding.

20.2 Terrengplanering

Generell graving/oppfylling og grovavretting til nivå før forsterkningslag/ bærelag/ fundamenter/ vekstjord, inkl. opplasting og bortkjøring av overskuddsmasse. Videre inngår nødvendig oppfylling, finplanering, tilpassing og avretting av traubunn eller annen underbygning.

Det skal tilstrebes mest mulig gjenbruk av eksisterende masser i parken.

20.3 Opptak og resetting av kantstein

På eksisterende parkering skal kantsteinslinje legges om, til en linje som følger veien. Dette innebærer opptak - og remontering - av noen få meter med eksisterende kantstein.

20.4 Fjerning av asfalt

Deler av tomten brukes p.t. som parkeringsplass, og det er noe asfaltert areal på tomten. Asfalten skal fjernes.

30 Utendørs konstruksjoner

30.1 Generelt

Arbeidet omfatter all prosjektering, levering, utførelse og dokumentasjon.

Alle nødvendige tilpasninger mot tilgrensende konstruksjoner og anlegg inngår.

Konstruksjoner med grunnfundamentering skal fundamenteres på telesikre komprimerte masser. Bakfylling og såle skal være godt drenert. Alle arbeidene skal utføres slik at det oppnås tilstrekkelig stabilitet, og benyttede materialer og konstruksjoner skal ha tilstrekkelig frostmotstand. Entreprenøren skal vurdere behovet for markisolasjon under nytt amfi med skiferstein.

30.2 Murer og kanter av granitt

Det skal etableres 1 stk. skiferamfi/ natursteinsamfi, jfr. O-100_C02.

30.3 Gjerde

Det skal etableres flettverksgjerde langs Kongens gate med 100cm høyde. Nettingen skal være varmgalvanisert med trådykkelse på 2,7mm og med 35x35mm maskestørrelse. Gjerdet monteres med varmgalvaniserte stolper av t-profil, T65x65x6mm, som støpes i frostfri dybde. Nettingen skal ha vinkeloverligger L50X50X5mm. Stolpeavstand skal være 2m.

40 Utendørs røranlegg og teknisk infrastruktur

TE har ansvar for planlegging og nødvendige påvisninger av kabler og ledninger.

Før alle gravearbeider starter skal det utføres ny kabelpåvisning.

40.1 Eksisterende VA/OV-anlegg og fjernvarme

Innenfor prosjektområdet er det offentlige VA-anlegg og fjernvarme.

Eksisterende kummer tilpasses nytt terreng. Nytt terreng må ikke gå på bekostning av krav til eksisterende infrastruktur (f.eks. krav om overdekning).

Eksisterende sluk/sandfang skal inspiseres og vurderes for utskifting i samråd med Ringerike kommune. Skiftes ut med nye infiltrasjonssandfang. Tilknyttes ny drensledning med overløp til overvannsledning.

Eksisterende VA-kum nordøst på tiltaksareal (ikke i kommunens VA-kart) vurderes sanert/fjernet i samråd med ledningseier. Inspeksjon av kum viser vannledning av mindre dimensjon og tilsynelatende ikke i bruk.

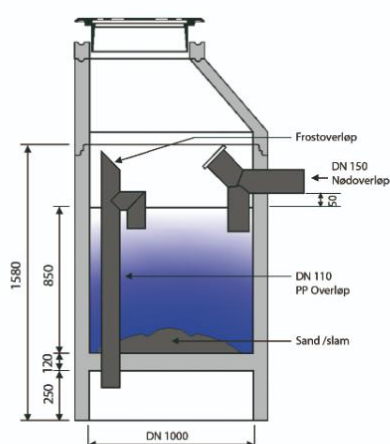
40.2 Eksisterende EL-anlegg

Innenfor tiltaksområdet er det etablert lavspentkabler. Disse er tenkt opprettholdt og ikke flyttet. Det må derfor vises aktsomhet ved gravearbeider i nærheten av disse.

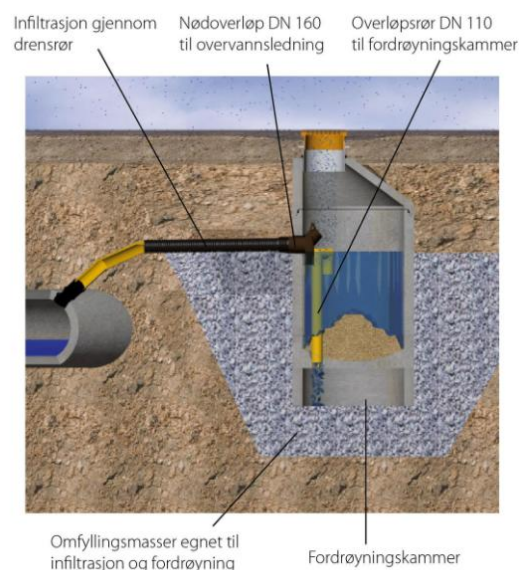
Eksisterende kummer må tilpasses nytt terreng.

40.3 Nytt VA/OV-anlegg

Nye infiltrasjonssandfang. Tilknyttes drensledning og overløp til overvannsledning tilknyttet offentlig overvannsnett. Infiltrasjonssandfang skal utformes som IFS-kum fra Basal eller likeverdig løsning, se Figur 1.

Byggehøyde kan avvike avhengig av leverandør.

Figur 1: IFS-kum, Basal.

Ny infiltrasjonsgrøft inklusiv overvannsledning og drensledning. Overvannsledning tilknyttes eksisterende offentlig overvannsnett.

Krav iht. vannstandard.no.

Lokalisering: Se plantegning VAO-GH01

40.4 Nytt EL-anlegg

Lokalisering: Se O-100_C02.

Omfang: Se O-100_C02, 4 lyspunkter med to lyskilder hver. Strøm og tilkobling til belysning i pergola og opplegg til to fremtidige lyspunkter

Henvisning Ringerike kommune sin [Belysningsnorm](#).

Det er søkt disp. fra lysberegningen da dette er et midlertidig anlegg.

Lysarmaturer skal opparbeides i henhold til O-100_C02. Angående prosjektering av elektro vises det til Ringerike kommune sin Belysningsnorm som består av del 1 – Politiske føringer, vedtatt 31.10.2024 og del 2 Tekniske krav, vedtatt 31.10.2024.

Kommunen har 2 stolper og 2 fundament for gjenbruk.

Det skal inngå to nye stolper og fundamen samt lyskilder.

Trekkerør: antatt 50 – 60 m, komplett grøft, gjennfylling og bortkjøring av overskuddsmasser.

Dybde: Overkant trekkerør skal ligge på ca. på 60 cm dyp til lyspunkter og belysning i pergola.

Figur 2: Ønsket produkt for lyktestolpe med to lyskilder.

50 Veier og plasser

50.1 Generelt

Samtlige veier og plasser skal komprimeres tilsvarende Normal Komprimering i NS 3420. Overflatens kvalitet og fall skal være i henhold til gjeldende håndbøker. Det legges spesielt stor vekt på at det til enhver tid sørges for riktige fallforhold uten svanker og motfall. Arbeidet omfatter all prosjektering, levering, utførelse og dokumentasjon. Alle nødvendige tilpassinger mot tilgrensende konstruksjoner og anlegg inngår.

50.2 Belegg av storgatestein

Lokalisering: Se O-100_C02.

Omfang: Se O-100_C02.

Type/ dimensjon: Det skal benyttes gjenbrukt storgatestein med slitt overflate. dimensjon L x B x H = ca. 200 x 140 x 140 mm. Granittdekket skal dimensjoneres for å tåle vanlig gangtrafikk, men må også kunne tåle kjørebeklastning fra traktor i forbindelse med vedlikehold.

I tillegg kommer kant av storgatestein rundt feltet, dette er tatt med under kanter, se kap. 76.7.

Utførelse:

Det skal under feltet legges en godt drenert såle av kult 22/120 og 100 mm avrettende bærelag 0/32mm. Storgatesteinen fuges til topp stein med drenerende egnet fugemateriale.

Stein settes knas. Mønster: 1/2-steins forbandt.

Toleransekrav i henhold til NS-3420-K: for ferdig overflate over retttholt på 3m er +/- 5 mm. Svanker og/eller bakfall hvor det kan samle seg vann skal ikke forekomme. Tillatt høydesprang mellom inntilliggende steiner maks 4 mm. Toleranse vedr. fugebredde = +/- 3 mm. Beleggflaten skal i hele garantitiden fremstå uten setninger, knekte stein, misfargninger, løse stein eller tilsvarende defekter.

Fundament, avretting, overdekning på armering og tykkelse på betongplate skal dokumenteres med foto.

50.3 Grusdekke

Lokalisering: Se O-100_C02.

Omfang: Se O-100_C02.

Type: Toppdekke av rødlig grus.

Det skal benyttes velgradert maskingrus, fraksjon 0/8 mm. Lagtykkelse 70 mm.

Utførelse: Legges ut som toppdekke, over forsterkningslag av kult 22/120 mm og 100 mm avrettende bærelag av fk 0/32 mm. Etableres slik at det ikke blir svanker og dammer.

50.4 Asfaltdekke

Lokalisering: Se O-100_C02.

Omfang: Se O-100_C02.

Utførelse: Asfaltdekke opparbeides i to lag 40+40mm, toppdekke AgB-11. Etableres slik at det ikke blir svanker og dammer.

Skjøt mot eksisterende asfalt skal freses og fortannes.

50.5 Kant av storgatestein – 1 rad

Lokalisering: Se O-100_C02.

Omfang: Se O-100_C02.

Type/ dimensjon: Det benyttes gjenbrukt storgatestein, grå/rødbrun fargemiks.

Utførelse: Faststøping med betong B35, min 100 mm lagtykkelse. Fuges med betong B35 til topp stein. For- og bakstøp trekkes opp til midt på steinen, dvs. ca. 70 mm opp på steinens langsider.

50.6 Kantstein gjenbruk

Lokalisering: Se O-100_C02.

Omfang: Se O-100_C02.

Type/Dimensjon: Det skal benyttes gjenbruk av kantstein både bred og smal bredde, fallende lengder, minimum 1000 mm. Detaljering i henhold til Ringerike kommune sin vei- og gatenorm: [Vei- og gatenorm, Ringerike kommune](#).

Før bestilling skal kommunen kontaktes for mulig gjenbruk fra kommunes lager. Kommunen har 100 m med 16 cm betongkantstein som skal brukes opp igjen. Men buer og nedsenk må medtas. Vi benytter betongstein som spikres fast.

Utførelse: Faststøping med betong B35. Fuges med betong B35.

Vishøyder: I henhold til Ringerike kommune sin vei- og gatenorm: [Vei- og gatenorm, Ringerike kommune](#).

50.7 Tråkksteiner

Lokalisering: Se O-100_C02.

Omfang: Se O-100_C02.

Type stein/ farge: 17 tråkksteiner av skiferstein i staudefelt. Det skal benyttes lokal/ norsk stein, gjerne gjenbruksstein.

Minimum dimensjoner B:400 mm x L: 600 mm x H: 300-490 0m. Ønskelig med et variert uttrykk, med ulike størrelser og høyder, tilrettelagt for frilek.

50.8 Parkeringsoppmerking

Lokalisering: Se O-100_C02.

Omfang: Se O-100_C02.

Omfatter oppmerking av nye parkeringsarealer.

Alt arbeid skal utføres i henhold til gjeldende forskrifter.

Asfalt eller betong skal være tørr, støvfri og fri for oljesøl før oppmerking.

Type: Det skal benyttes slitesterk, refleksiv veimaling (merkemaling) eller flytende termoplast for optimal holdbarhet mot nordisk klima og snørydding.

Farge: Hvit (standard)

Tykkelse: Termoplast skal ha en minimum tykkelse på 2-3 mm.

Linjebredde: Standard oppmerking skal ha en linjebredde på 10 cm.

Toleransekrav og kontroll: Avvik i linjeføring skal ikke overstige 2 cm per 10 meter.

Malingen må være fullstendig tørket og herdet før området åpnes for trafikk (avhengig av type maling).

60 Parker og hager

60.1 Generelt

Entreprenøren skal levere og etablere vekstmedier og planter i henhold til kravene i NS 4400 Planteskolevarer (2022), NS 3420 - Del K: Anleggsgartnerarbeider (2022), del ZK: Drift og vedlikehold (2024).

For lokalisering henvises det til O-101_C01.

Arbeidet omfatter all prosjektering, levering, utførelse og dokumentasjon. Alle nødvendige tilpasninger mot tilgrensende konstruksjoner og anlegg inngår.

Dersom underlaget består av svært drenerende masser (som sprengsteinfylling) må det legges ut et lag med siltige og leirholdige masser som tetningslag for å holde på fuktigheten – før utlegging av vekstjord. Plantefelt med busker skal videre dekkas av et jorddekke med kompost "Grov type" eller tilsvarende.

60.2 Vekstjord

Vekstjorda skal ha den optimale sammensetningen som tilfredsstiller plantenes behov, og skal ha god kontakt med underlaget. Vekstjord legges ut med den nødvendige overhøyden som gir varig prosjektert terrenghøyde og lagtykkelse.

Jorda skal være kompostbasert og fri for rot og frøugras. Slik jord leveres med varedeklarasjon fra for eksempel Grønn Vekst as.

Dokumentasjon på jordkvalitet leveres byggherre før den legges ut. Soldet åkerjord kan ikke brukes.

Jevnhet ved utleggelse, toleranseklasse 5, tabell 2 i NS 3420. Vekstjord skal ligge presist i nivå inntil overkant av alle kantsteinslinjer /dekker ved overtakelse.

60.3 Busker og stauder

Det benyttes en basis av planter med god dekkevne som etablerer seg raskt. En forutsetning for rask etablering er riktig skjøtsel og oppfølging i etableringsperioden. hht. konseptet "4 årstider".

Lokalisering: Se O-101_C01.

Omfang: Se O-101_C01.

60.3.1 Busker

Antall 625 stk.

Bestillingsliste og O-101_C01 ettersendes.

Det skal benyttes busker som sikrer en bred årstidsvariasjon. Det skal ikke bare ses på blomstring, men arter som forteller en historie gjennom hele vekstsesongen. Fra de første lysegrønne skuddene om våren, til blomstring og videre til høstens fargerike bladverk. Stammevariasjon og grenstruktur og vintergrønne blader bør også få sin plass i beplantningen. Se O-101_C01 og liste for plassering.

60.3.2 Stauder

Antall 950 stk.

Bestillingsliste og O-101_C01 ettersendes.

Det skal plantes stauder i egen rabatt som tilfører bevegelse, tekstur og årstidsvariasjon og gi et frodig uttrykk uten å kreve konstant oppmerksomhet.

Det skal leveres og legges ut vekstjord i en lagtykkelse på 50 cm i bed for busker og 40 cm i bed for stauder.

Kompost: Gjelder levering og utlegging av grovkompost generelt på samtlige plantearealer for busker og stauder.

Type/ dimensjon: Det benyttes park/hageavfallskompost som er varmkompostert og fri for ugrasfrø og rotdele med spireevne
Tykkelse 80 mm.

Se O-101_C01 og liste for plassering.

60.4 Gressarealer

Bruksplen

Lokalisering: Se O-100_C02.

Omfang: Se O-100_C02.

Type/ dimensjon: Det skal leveres og legges ut vekstjord, type Topplag, i en lagtykkelse på 20 cm for gressarealer - bruksplen og grasbakke - på avrettet underlag.

Utførelse: Hvis tidligere finplanert overflate har endret seg eller overflaten har blitt tett, skal det foretas nødvendig løsning før tilsåing utføres. Etter såing skal det utføres lett nedmolding av grasfrøet

Det skal benyttes 1,5 kg frø pr 100 m². Frøblanding beregnet på plener med stor aktivitet. Blandingen bør inneholde hovedsakelig Rødsvingel og engrapp. For eksempel Helt grønn Plenfrø Robust fra Strand Unikorn, eller tilsvarende Forslag til frø skal legges frem for kommunen for godkjenning.

Opsjonspris på ferdigplen.

60.5 Garanti- og etableringsskjøtsel (opsjon)

Garanti- og etableringsskjøtsel utføres i tre år etter godkjent sluttbefaring.

60.5.1 Busker

Funksjonskrav

Busker med tilhørende vegetasjonsflater skal skjøttes slik at de holder seg i god stand og utvikler seg normalt. Markdekkende stauder og stauder i forkant skal etter tiltak være godt ivaretatt og i god stand.

Utseendekrav

Buskfelt skal utvikle seg artsriktig slik at flatene lukkes og fremstår sammenhengende. Ugras skal ikke få sette frø. Rotugras skal ikke forekomme eller vokse inn i buskenes rotsystem fra omkringliggende arealer.

Tilsyn / kontroll utføres samtidig med jordløsning og ugraslukning.

Umiddelbart etter overfladisk jordløsning/ugraslukning skal flatene være frie for ugras.

Vurdere behov for næring.

Vurdere behov for vanning i plantefelt.

Vårstell – 1 gang per sesong

Overfladisk jordløsning/ugraslukning – 8 ganger per sesong.

Gjødsling – 2 ganger i året.

Vanning – ved behov

Vårstell utføres før 1. mai. Sjøppel og større kvister fjernes, og flatene løsnes lett uten å skade røtter eller andre plantedeler. Moderate mengder løv kan bli liggende som jorddekke.

Ugrasbekjempelse utføres mekanisk med jevn frekvens i perioden mai–september. Kjemisk ugrasbekjempelse aksepteres ikke. Etter lusing skal åpne flater være overfladisk løsnet og frie for ugras.

Gjødsling utføres 2 ganger i året med 4 kg fullgjødsel NPK mikro 11-5-18 per 100 m² per gang. Første gjødsling utføres i april/mai før første jordløsning eller lusing for bedre jordkontakt og raskere virkning. Andre gjødsling utføres i slutten av juni med samme mengde.

Vanning utføres ved behov.

60.5.2 Stauder

Funksjonskrav

Stauder skal gi rik blomstring eller andre pryddverdier over lengst mulig periode. God skjøtsel skal forebygge vinterskader.

Utseendekrav

Stauderfelt skal være velstelte, frie for ugras og i god vekst. I vekstsesongen skal staudene renskes kontinuerlig. Høye planter støttes ved behov med egnede plantestøtter. Etter vekstsesongen skal arealene fremstå ryddige, og før ny sesong skal staudene være nedklippet.

Tilsyn / kontroll utføres samtidig med jordløsning og ugrasluking

Umiddelbart etter overfladisk jordløsning/ugrasluking skal flatene være frie for ugras

Vurdere behov for næring

Vurdere behov for vanning i plantefelt

Vårstell – 1 gang per sesong

Nedklipping – 1 gang per sesong

Overfladisk jordløsning og ugrasluking – 12 ganger per sesong (mai–september)

Gjødsling – 2 ganger per sesong

Vanning – ved behov

Vårstell og nedklipping utføres før 1. mai. Når bakken er snøfri, bør nedklipping skje mens jordoverflaten fortsatt er frossen for å unngå jordpakking.

Planterester kan normalt bli liggende i bedet sammen med løv, forutsatt at uttrykket forblir ryddig. Den ytterste delen av feltet, ca. 0,5 m, rakes inn i bedet og fordeles over flaten, kan planterester måtte fjernes. Sjøppel og større kvister tas bort.

Arealene løsnes svært overfladisk for å unngå skade på røtter og andre plantedeler. Første jordløsning utføres umiddelbart etter planting.

Første gjødsling utføres umiddelbart etter planting og etter første overfladiske jordløsning for bedre jordkontakt og raskere virkning. Det gjødsles med 4 kg NPK-mikro 11-5-18 per 100 m² eller naturgjødsel med tilsvarende næringsbalanse i tilpasset mengde. Andre gjødsling utføres i slutten av juni med samme mengde. I år 2 gis første gjødsling ved oppstart av vekstsesongen.

Jordløsning og ugrasbekjempelse utføres mekanisk med jevne mellomrom i perioden mai–september.

Arealene løsnes svært overfladisk for å unngå skade på røtter og andre plantedeler. Kjemisk ugrasbekjempelse skal ikke benyttes. Ugras som er i ferd med å blomstre eller sette frø prioriteres. Etter lusing skal åpne arealer være overfladisk løsnet og frie for ugras. Egned redskap er plantespade eller lukejern.

Staudene vil normalt lukke seg og dekke jorda etter én vekstsesong. I år 2 løsgjøres derfor bare gjenværende åpne jordflater, mens øvrig ugras fjernes enkeltvis.

Vanning utføres ved behov. Dersom nedbøren er under 30 mm per uke i perioden mai–september, skal tilsvarende mengde tilføres ved vanning. Vanningen skal utføres slik at vannet infiltrerer plantefeltet uten å medføre ulemper.

60.6 Møblering / utstyr

60.6.1 Møbler

Lokalisering: Se O-100_C02.

Omfang: Se O-100_C02.

Type/Dimensjon: Det skal benyttes benker og bord fra serien «Urban» fra Vestre eller tilsvarende, metallet skal pulverlakeres i fargen 6012, tilsvarende krakker på søndre Torg i Hønefoss. Det skal benyttes tre ulike typer benker, både med og uten armlene og ryggstøtte, og det skal brukes en type bord; rektangulære.

Utførelse: All montering og fundamentering gjøres i henhold til leverandørens beskrivelse.

Bord: Det benyttes modeller for nedstøping.

Benker: Det benyttes modeller for nedstøping og fundamentering.

Se spesifikasjon i listen nedenfor.

Overflatebehandling for møbler: Alt stål skal være varmforsinket og pulverlakkert – i henhold til møbler vi finner i sentrum av Hønefoss i dag. Alt treverk skal være overflatebehandlet med linoljeimpregnering eller tilsvarende.

Omfang:

- B1: Solbenk fra serien «urban» fra Vestre eller tilsvarende, 4 stykk.
- B2: Benkuten ryggstø fra serien «urban» fra Vestre eller tilsvarende, 4 stykk.
- B3: Benk med ryggstø fra serien «urban» fra Vestre eller tilsvarende, 4 stykk.
- B4: Bord fra serien «urban» fra Vestre eller tilsvarende, 5 stykk.

60.6.2 Avfallsbeholdere

Lokalisering: Etter avtale med kommunen

Omfang: 2 stykk

Type/ dimensjon: Valg av avfallsbeholdere skjer etter avtale med kommunen, eventuelt gjenbruk fra kommunens lager.

Montering: I henhold til leverandørens anvisninger.

60.6.3 Relokalisering av sykkelhotell

Lokalisering: Se O-100_C02.

Omfang: Se O-100_C02.

Sykkelhotell flyttes til anvist plass og settes på et pukkfundament.

60.7 Amfi av skiferstein

Lokalisering: Se O-100_C02.

Omfang: Se O-100_C02.

Dimensjon: Se O-100_C02, vishøyde mot plass: vis ca. 40 - 49 cm. Høyde på amfi 150 cm, lengde se O-100_C02.

Type stein/ farge: Amfiet skal utføres som tre høyder med skiferstein. Det skal benyttes lokal/ norsk stein, gjerne gjenbruksstein.

Figur 3: Eksempel med Altaskifer.

Synlige flater skal samlet sett ha en god jevnhet uten synlige svanker, ujevnheter, sår eller lignende, innenfor de krav som er satt til steinens toleranse. Fuger skal ikke overstige 5 cm bredde.

Utførelse: Steinamfi skal monteres knas i pukk på avrettet steinfundament (kult 22/120 eller tilsvarende + 100 mm bærelag).

Kommunen skal godkjenne valg av naturstein til amfi før bestilling.

60.8 Pergola i impregnert tre (Opsjon)

Lokalisering: Se O-100_C02.

Omfang: Se O-100_C02.

TE er ansvarlig for å prosjektere en konstruksjon som er formålstjenlig, som både gir et lett «tak», og som står solid fundamentert. Konstruksjonen må tåle røff bruk, da det antas at den vil bli klatret på. Kvalitetssikring av prosjekteringen legges fram for byggherre for godkjenning for utførelse.

Type/ dimensjon: Høyde fra bakken opp til topp søyler / underkant dragere: ca. 3 m. Søyler, dragere og overliggere i tre. Det er tenkt to sjikt med trebjelker; dragere og overliggere. Antatt dimensjon 50 x 198 mm, men dette må avklares gjennom detaljprosjekteringen. Søylesko av varmgalvanisert jern skal støpes ned i eller boltes på egnede betongfundament, som avsluttes minimum 70 mm. under toppdekket av grus, eller under terreng i plantefelt.

Overflatebehandling: Alt stål skal være varmforsinket. Alt treverk skal være overflatebehandlet med linoljeimpregnering eller tilsvarende.

Pergola skal ha 5 skjulte lysarmaturstriper i taket.

60.9 Lekeplass

Lokalisering: Se O-100_C02, nærmere plassering av elementer etter sikkerhetskrav og plasseres etter avtale med kommunen.

Omfang: Se O-100_C02.

Området får lekefigurer som skal fundamenteres med betong etter produsentens anvisning. 3 - 5 stykk. Det skal også opparbeides et støtsanddekk etter gjeldende fallkrav for figurer, i henhold til lekeplassforskriften.

Skulpturene forankres med grunn fundamentering, gravedybde 0,5 meter under ferdig mark. Estimert betongmengde fundament for høne som ligger på marken: 20 liter. Estimert betongmengde fundament for stor hane (opp til 1,5 meter høy): 80 liter. Fundamenter må tildekkes eller avrundes i henhold til retningslinjer i lekeplassstandarden.

Leveransen av figurene tiltransporteres prosjektet.

Lekeplassen skal også inneholde 6 store steiner minimum B:1.5 m, L:1.5m, H: 1 m og to store røtter B:1.5 m, L:1.5m, H: 1 m som skal danne et landskap for lekefigurene.

Det skal bygges og fundamenteres et «hønsegjerde» i impregnert trevirke som skal fungere som et balanseelement for lek. Dimensjoner: 24 m langt og ha en høyde på 45 cm fra OK topp gjerde. Bredden på trevirket til stolper og bom skal være minimum 10 cm. Avstand mellom fundamenter og stolper prosjekteres av entreprenør.

Figur 4: Eksempel på tiltenkt "Hønsegjerde".

60.10 Petangquebane

Lokalisering: Se O-100_C02.

Omfang: Se O-100_C02.

Låneskap plasseres, monteres og fundamenteres ut etter avtale med kommunen. Produkt avklares med kommunene, eller gjenbruksskap brukes fra kommunens lager. Her ønskes innspill på et robust produkt/løsning.

